

Kik vagyunk? 5. rész

A metodizmus visszatérése Európába

A misszió évszázadának nevezett XIX. században a methodista egyház missziós tevékenysége is jelentősen fellendült. 1813-ban alakult az angol, 1819-ben az amerikai missziós társaság, amelyek egyre nagyobb eredményeket értek el a tengerentúlon. Az angol társaság elsősorban a Brit Birodalom ázsiai és afrikai gyarmatain fejtett ki jelentősebb tevékenységet, az amerikai társaság inkább Európa protestáns államaira fordította figyelmét, köszönhetően a számos európai bevándorlónak.

A keresztény Európában a misszió nyilvánvalóan nem más egyházak hitvalló tagjainak elhalászására irányult, hanem a kiüresedett egyházi élettől elfordult, kis házi csoportokba visszavonult hívők pásztorolására. A XIX. században a racionalizmus és elvallástalanodás ellenhatásaként sorra alakultak a bibliaolvasó, együtt imádkozó, éneklő „egyházacskák” (*ecclesiolák*). Ezek a csoportok különféle szabadegyházakban, többek között a methodistáknál találtak lelki közösségre.

A skandináv államokon kívül jelentős methodista egyházak jöttek létre Németországban, Svájcban, amelyek aztán a kelet-európai misszió kiindulópontjai lettek. A magyarországi metodizmus történetében is fontos szerepet játszó német metodizmus két forrásból fakadt. Georg Müller, egy württembergi mesterember az 1830-as években angliai élményeit elmesélve methodista közösségeket szervezett maga köré. Németországban több száz tagja és

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)

Próbaidős tag KÁTÉ 2010/5. rész

számos munkatársa lett a metodista gyülekezeteknek. 1849-től Wilhelm Nast munkatársa, Ludwig Jacoby Brémából kiindulva kezdte megszervezni a metodista gyülekezeteket Németország szerte, majd Svájcban is. A német metodizmus két ága az angliai és az amerikai gyökerű 1897-ben egyesült. Így a kontinens legnagyobb metodista egyháza jött létre. 1858-ban megalapították az első lelkészképző szemináriumot Brémában, amelyben számos lelkészt képeztek a XIX., majd a XX. század során is. Brémában működött az a „Traktátus ház” amely Európa németek lakta vidékein a lelki olvasnivaló biztosította.

A metodizmust kezdetől erős szociális érzékenység, a társadalmi problémák iránti érzékenység jellemezte minden államban. Az egyenlőtlenségek leküzdésére irányuló törekvésük elkötelezetté tett őket a szegények között folytatott munkában, azonban távol kívántak maradni azoktól a mozgalmaktól, amelyek politikai megoldásra törekedtek. Számukra a diakónia, a gyakorlati segítségnyújtás volt az az út, amelyet a hitük diktált.

1875-ben alakult meg Frankfurtban a Bethánia diakonissza egyesület, a szociális gondoskodást hivatásszerűen vállaló, szakképzett fiatal nők közössége. Árvaházak, kórházak időseket gondozó otthonok létesültek Európa számos városában 1888-ban a metodista egyház is diakonissza egyesületet szervezett. Ezek a német és svájci otthonok lettek később a közép- és kelet-európai diakóniai munka forrásai is. A két világháború között már ezer metodista diakonissza működött Európa németek lakta országaiban.

Ernst Gebhardt

Hasonlóan komoly társadalmi hatása volt a metodisták által kezdeményezett mértékletességi mozgalomnak, melynek elindítója Ernst Gebhardt lelkész, énekíró volt. A nagyvárosokban, munkások körében folyó alkoholizmus elleni harc a metodista egyház egyik fő missziós területe volt még a XX. században is.

A XIX. század végén Angliában 800 ezer, Európában 65 ezer tagja volt a metodista közösségnek. Az metodizmus elég erőt érzett magában ahhoz, hogy ne csak Európa protestáns, hanem katolikus és ortodox országaiban is megkezdje az evangélium terjesztését. A századfordulóra a misszió elérte Ausztriát, Olaszországot, Magyarországot és Finnországon át Oroszországot is.

„Alkohol király és miniszterelnöke” 1820 körüli rajz